

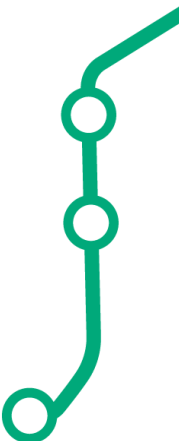
Vuosikertomus 2025

Turun Raitiotie Oy

Sisälllys

1. Toimitusjohtajan katsaus	2
2. Toteutussuunnittelu.....	2
3. Vastuullisuus ja ympäristö sekä arkeologiset kaivaukset	3
4. Raitiovaunukaluston hankinta	3
5. Sidosryhmäyhteistyö ja -vuorovaikutus.....	4

1. Toimitusjohtajan katsaus

Turun Raitiotie Oy:n toiminta jatkui intensiivisenä läpi koko vuoden. Yhtiön henkilöstö oli tiiviisti mukana valmistelemassa raitiotien toteutussuunnitelmaa kustannusarvioineen yhdessä Turun Raitiotieallianssin muiden työntekijöiden kanssa. Toteutussuunnitelma ja kustannusarvio valmistuivat suunnitellusti vuoden loppuun mennessä.

Alkuperäistä työsuunnitelmaa ja -aikataulua haastoivat kaksi merkittävää toimintaympäristön muutosta. Ensimmäinen oli valtion ja Turun MAL-kaupunkiseudun kuntien vuoden 2024 lopulla allekirjoittama MAL-sopimus, joka muutti huomattavasti Raitiotieallianssin suunnitelmaa rakentamistyön vaiheistuksen ja aikataulutuksen osalta ja vaikutti näin myös kustannusarvioon. Tähän sopeutumista yhtiö ja allianssi suunnittelivat pitkälle alkuvuoteen 2025.

Toinen ratkaiseva aikataulumuutos oli kaupungin päätös lykätä raitiotiepäätöstä. Kaupunginhallitus päätti elokuussa 2025, että investointipäätös tehtäisiin joulukuun 2025 sijaan vasta puolisen vuotta myöhemmin, viimeistään kesäkuussa 2026. Tämä toi tarpeen jälleen uudelle arvioinnille rakentamistyön aikataululle sekä pakotti yhtiön hakemaan lisärahoitusta omistajalta, jotta pystyttiin varmistamaan sekä yhtiön että allianssin toiminta valtuuston investointipäätökseen saakka.

Raitiotieyhtiö valmisteli samalla raitiovaunukaluston hankintakilpailutusta. Myös tähän oli vaikutuksia edellä kuvatuilla toimintaympäristön muutoksilla. Allianssi ei osallistu kalustohankintaan, mutta nämä kaksi hanketta kulkevat rinta rinnan, jotta raitiotieliikenne voidaan aloittaa suunnitellulla aikataululla.

2. Toteutussuunnittelu

Raitiotien toteutussuunnitelma sataman ja Varissuon väliselle 12 kilometrin raitiotielle valmistui vuoden lopussa. Turun Raitiotie Oy on vastannut toteutussuunnittelun aikana raitiotieteknisestä omistajaohjauksesta, ympäristö- ja vastuullisuusjohtamisesta sekä viestintäjohtamisesta.

Turun Raitiotieallianssin laatimassa toteutussuunnitelmassa kuvataan, miten allianssi toteuttaa raitiotien, jos kaupunginvaltuusto tekee hankkeesta positiivisen investointipäätöksen. Toteutussuunnitelma sisältää muun muassa raitiotien alustavat katusuunnitelmat, kustannusarvion ja toteutuslaajuuden kuvauksen. Suunnitelman liitteenä ovat muun muassa ympäristösuunnitelma ja osallistumis- ja viestintäsuunnitelma. Suunnittelun lähtötietojen tarkentamiseksi toteutettiin keväällä ja kesällä arkeologisia koekaivauksia Uudenmaankadulla ja Hämeenkadulla sekä maaperätutkimuksia noin 450 kohdassa läpi 12 kilometrin reitin.

Suunnittelutyöhön osallistui Turun kaupungin asiantuntijoita eri tekniikka-aloilta. Suunnittelu tehtiin tiiviissä yhteistyössä johto-operaattoreiden ja rinnakkaishankkeiden kanssa. Vuoden aikana Turun kaupunki ja allianssi edistivät raitiotiehen liittyviä asemakaavoja ja varmistivat, että kaavat mahdollistavat raitiotien toteutettavuuden.

3. Vastuullisuus ja ympäristö sekä arkeologiset kaivaukset

Raitiotiehanketta tehdään kunnianhimoisin vastuullisuus- ja ympäristötavoittein. Vuoden aikana Raitiotieallianssi sai valmiiksi raitiotien luontoraportin, laski toteutussuunnitelman mukaiset päästöt, päivitti raitiotien melu- ja värinäselvitykset sekä toteutti arkeologiset koekaivaukset. Allianssi kartoitti hankkeen edellyttämiä lupia ja laati toteutussuunnitelmaan sisältyneet ympäristösuunnitelman ja ympäristöinvestointien liitteen. Yhtiö otti vuoden aikana käyttöön työkalun lainsäädännön seurantaan varten.

Raitiotieallianssi saavutti sille kehitysvaiheessa asetetut ilmasto- ja luontotavoitteet, joita seurattiin allianssin avaintulosalue- eli ATA-mittarilla. Toteutussuunnitelmassa raitiotien materiaalipäästöjä vähennettiin 35,5 prosenttia verrattuna yleissuunnitelman ratkaisuihin. Luonnon monimuotoisuutta on mahdollista lisätä hankkeessa vähintään 8 prosenttia suhteessa nykyisiin luontoarvohehtaareihin. Yhtiö teetti arkeologitoimijalla arkeologiset koetutkimukset, joiden perusteella laadittiin arkeologinen vyöhykeanalyysi arkeologisten kaivausten tarkempaa suunnittelua ja kustannusten arviointia varten.

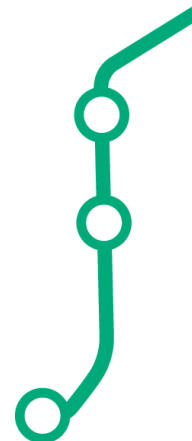
Kertomusvuonna otettiin muita tärkeitä askeleita ympäristö- ja vastuullisuusasioissa: Yhtiö sitoutui Turun ilmastokaupunkisopimukseen, ja Varsinais-Suomen ELY-keskus päätti, ettei raitiotiehankkeeseen sovelleta YVA-menettelyä. Turun Raitiotie Oy solmi Euroopan investointipankin kanssa sopimuksen asiantuntijatuesta kolmen lisäselvityksen laatimiseksi. Yhtiö laati tuomiokirkkosillan peruskorjauksen edellyttämän vesilupahakemuksen selvityksineen.

4. Raitiovaunukaluston hankinta

Raitiovaunukaluston hankinta on laaja-alainen, useita vuosia kestävä hanke, jota viedään eteenpäin rinnakkain raitiotiehankkeen suunnittelutyön kanssa. Kalustohankinnasta vastaa Turun Raitiotie Oy.

Keväällä yhtiö toteutti kaluston hankintahinnan selvityksen, jossa arvioitiin hankintahinnan tasoa, analysoitiin hinnoitteluun vaikuttavia tekijöitä sekä tarkasteltiin viimeaikaisten raitiovaunuprojektien toteutuneita hankintahintoja. Lisäksi yhtiö järjesti kalustohankinnan hankintamallia koskevan markkinavuoropuhelun, johon osallistui yhdeksän kalustotoimittajaa.

Syksyllä yhtiö laati ensimmäiset versiot raitiovaunukaluston teknisistä ja toiminnallisista vaatimuksista sekä kunnossapitopalvelun kuvauksesta. Näitä asiakirjoja hyödynnetään tulevaisissa markkinavuoropuheluissa kalustotoimittajien kanssa alkuvuodesta 2026.

5. Sidosryhmäyhteistyö ja -vuorovaikutus

Hanke on kaupungin keskeisimpiä kehityshankkeita vuosikymmeniin. Sen vuoksi mahdollisimman monipuolinen yhteistyö erilaisten sidosryhmien kanssa on tärkeää. Kaupunginhallitus päätti syksyllä 2023, että raitiotien toteutussuunnitteluvaiheessa laaditaan toteutussuunnittelu- ja rakentamisvaiheen kattava osallistumis- ja viestintäsuunnitelma, jonka toteutusta yhtiö ja allianssi ovat jatkaneet kertomusvuonna.

Sidosryhmäyhteistyöstä ja -vuorovaikutuksesta vastaa Turun Raitiotie Oy, ja sitä toteutetaan koko allianssin voimin. Raitiotien vuorovaikutuksen keskiössä oli edelleen avoin, ennakoiva ja vuorovaikutteinen yhteistyö laajan sidosryhmäjoukon kanssa ja tavoitteena ajantasaisen, ymmärrettävän tiedon tarjoaminen sekä eri osapuolten näkemysten kuuleminen.

Vuonna 2025 sidosryhmien huomio moninkertaistui edellisestä vuodesta erityisesti kevään kuntavaalien vuoksi. Raitiotie oli Turussa vaalien pääteemoja. Laajaa kiinnostusta herättivät alustavien katusuunnitelmien julkaisu ja päätöksentekoaikataulun lykkääntyminen. Lisääntyneeseen kiinnostukseen vastattiin palkkaamalla yhtiöön viestintäasiantuntija määräaikaisesti, jolloin voitiin varmistaa kyllin kattava sidosryhmävuorovaikutus erityisesti alustavista katusuunnitelmista. Viestintäsuunnittelija työskenteli yhtiössä toukokuusta joulukuuhun 2025.

Vuorovaikutusta jatkettiin monikanavaisesti. Kaupunkilaisille ja muille kiinnostuneille järjestettiin infotilaisuuksia ja avoimia yleisötilaisuuksia eri puolilla Turkuä sekä verkossa. Syksyllä 2025 julkaistuihin alustaviin katusuunnitelmiin liittynyt vuorovaikutuskokonaisuus oli poikkeuksellisen laaja: suunnitelmia esiteltiin allianssin asiantuntijoiden voimin kahdeksassa tilaisuudessa, ja tuhannet kommentoivat suunnitelmia verkkokyselyssä.

Eriyistä huomiota kiinnitettiin edelleen kohdennettuun sidosryhmäyhteistyöhön. Vuoden aikana tavattiin kymmenissä tilaisuuksissa ja tapahtumissa muun muassa yrittäjiä, kouluja ja oppilaitoksia, kaupungin vaikuttajaryhmiä sekä järjestöjä.

